

ALBERT II

ALBERT

Een biografie

Thierry Debels

II

Zoals steeds voor Elouan, Briec, Loïc en Cathy

‘Pour bien savoir les choses, il en faut savoir le détail;
et comme il est presque infini, nos connaissances
sont toujours superficielles et imparfaites.’

– François de La Rochefoucauld (1613-1680)

Inhoud

Voorwoord	7
Proloog	11
Inleiding	13
i. Prins Albert van België (1934-1959)	15
ii. Albert op de dool (1959-1983)	61
iii. Gelovige Albert (1983-1993)	149
iv. Koning Albert (1993-2013)	169
v. Albert met pensioen (2013-nu)	259
Besluit	283
Bronnen	285

Voorwoord

HET IS WELLICHT OVERDREVEN OM TE BEWEREN DAT HET koninklijk paleis bang is van Thierry Debels, maar de man slaagt er wel uitstekend in om irritatie te veroorzaken bij de hofhouding en bij koning Filip. ‘Wat heeft die Debels tegen ons?’ vroeg een koninklijk familielid mij enkele jaren geleden zelfs. In de vele jaren dat ik Thierry ken, heb ik hem er nochtans nooit op kunnen betrappen dat hij ‘iets’ tegen ‘iemand’ heeft. Hij heeft wel een verfrissend gebrek aan ontzag voor wie denkt ‘iemand’ te zijn, alleen omdat hij of zij in een bepaalde wieg geboren is. Aangezien Thierry 48 uur per dag, 14 dagen per week en 104 weken per jaar het internet afschuimt, stuit hij geregeld op informatie waar hij zijn gebrek aan ontzag mee kan voeden, waarna hij zijn duivels loslaat via diverse media. Ik ben het niet altijd met hem eens, inhoudelijk noch met zijn manier om iets te brengen, maar volgens mij voegt Thierry Debels wel een waardevolle stem toe aan het debat over de monarchie in het algemeen en de Belgische Coburgers in het bijzonder.

Ik vraag me af of de huidige koning zich zal storen aan deze biografie van zijn voorganger. Hij zal het wellicht niet toegeven, maar volgens mij bevestigt *Albert II* van Thierry Debels wat Filip al langer weet en wat iedereen die daar oud genoeg voor is vroeger al dacht. Vóór het overlijden van koning Boudewijn in 1993 werd er zelden met respect gesproken over zijn jongere broer Albert. Die had de reputatie een losbol en playboy te zijn. Filip, die verwachtte dat hij zijn oom

rechtstreeks op zou volgen, was zeker niet de enige die vermoedde dat Albert er een potje van zou maken. Ook onder journalisten heerste grote scepsis. En gezien zijn bevende eedaflegging vreesde ook Albert zelf dat hij er niks van terecht zou brengen. Uiteindelijk bleek de man nog mee te vallen als staatshoofd. Dat was te danken aan zijn talent om zichzelf en anderen te vermaken, waardoor er in de Wetstraat een consensus ontstond dat men de zesde koning der Belgen zijn zin zou laten doen zolang hij de politici ook hun zin liet doen.

Die lakse houding van onze verkozen politici bleef niet zonder gevolgen. Albert werd niet op de vingers getikt toen hij en Paola met geld smeten dat niet van hen was, maar van de Koninklijke Schenking, de Regie der Gebouwen of het ministerie van Defensie. Hij werd niet op de vingers getikt toen hij niets deed om kroonprins Filip te helpen, toen hij zijn zoon Laurent voor de leeuwen wierp in het marineschandaal en toen hij weigerde zich als een verantwoordelijke vader te gedragen jegens zijn dochter Delphine, de vrucht van zijn liefde – of was het lust? – voor barones Sybille de Selys Longchamps. Delphine voelt zich sindsdien verstoten door Albert, en ze is niet de enige. Herinner u hoe Père Gilbert op het huwelijk van Laurent en Claire de voltallige koninklijke familie aan het huilen bracht met zijn parabel over de verloren zoon. In die preek veegde Guy Gilbert, wiens Bergerie du Faucon niet ver van het koninklijk buitenverblijf in Châteauneuf-Grasse ligt, Albert en Paola de mantel uit omdat ze Laurent verstoten hadden. Wijlen graaf Didisheim, die in tegenstelling tot wat Thierry beweert geen zoon was van koning Leopold III, heeft me nog verteld hoezeer de vorige koning de toenmalige kroonprins Filip tegenwerkte. Ook zijn oudste kind heeft Albert dus vakkundig verstoten.

Omdat Albert zo'n vrolijke kerel is, woog de sympathie van de bevolking tot het moment van de troonswissel in 2013 zwaarder door dan alle fouten die hij tijdens zijn koningschap had opgestapeld. Hoewel dat niet haar doel was, heeft Delphine aan het land getoond wat voor zielig wezen haar biologische vader is. Thierry herhaalt in dit boek enkele malen dat Albert nooit ontkend heeft dat hij haar vader is. Maar Albert liet wél weten dat hij 'niet bekend wil staan als de vader van Delphine'. Hoewel hij juridisch niks te maken had met de eerste rechtszaak van Delphine – die draaide om het ontkennen van het vaderschap van Jacques Boël – ging hij voortdurend in beroep en voorzag hij zich zelfs in cassatie. Na een uitputtingsslag die Delphine een smak geld heeft gekost, gooide Albert de handdoek in de ring en maakte hij naar eigen zeggen 'eervol en waardig' een einde aan de procedure.

Omdat Thierry die conclusie niet trekt in zijn boek doe ik het maar. Tegenover zijn echtgenote, minnares en kinderen heeft Albert bewezen dat hij allesbehalve een man van eer is. In het bijzonder tegenover Delphine heeft hij de kans om zich waardig te gedragen zo vaak gemist dat ik koning Albert II zelf zou omschrijven als een onwaardige vader en een onwaardige vorst.

Erlend Hamerlijnck

Proloog

DE BELGISCHE MONARCHIE WORDT GEMAAKT OF GEKRAAKT door vrouwen. Dat koning Filip vandaag een behoorlijk parcours rijdt, is mede te danken aan zijn echtgenote Mathilde d’Udekem. Dat geldt ook – maar in mindere mate – voor prins Laurent met Claire Coombs. Zij slaagt erin de wispelturige prins enigszins in te tomen.

Maar koningen kunnen ook zwaar in verlegenheid gebracht worden door de dames. Leopold I kreeg kritiek toen hij aanpakte met de veel jongere Arcadie Claret. En ook Leopold II, een wandelende testosteronbom met een kroontje, werd regelmatig onder vuur genomen als een ‘Van Seksen-Coburg’. In spotprenten werd zijn onbeheersbare libido op diverse manieren afgebeeld. Feit is wel dat de liefdesavonturen van deze eerste Coburgers geen enkele invloed hadden op hun koningschap. Dat is helemaal anders wanneer de door seks geobsedeerde Leopold III in volle oorlogstijd met Lilian Baels trouwt. Op dat ogenblik verspeelt hij al de kroon.

De eigenzinnigheid van de vierde koning der Belgen doet denken aan de koppigheid van zijn zoon Albert, de zesde koning. Ook hij houdt tot begin 2020 vast aan zijn grote gelijk in de zaak van zijn dochter Delphine Boël. Hij verliest dan alle geloofwaardigheid bij de burgers. Albert lijkt in zijn koppigheid meer op zijn vader dan velen durven toe te geven.

Inleiding

HET LEVEN VAN ALBERT VAN BELGIË KUN JE MAKKELIJK IN vijf periodes indelen. Van zijn geboorte in 1934 tot zijn huwelijk in 1959 leeft de prins in de schaduw van zijn vader Leopold III en van zijn oudere broer Boudewijn. In 1959 trouwt de jonge prins met de adellijke Italiaanse Paola Ruffo. Hun huwelijk is vanaf de start erg turbulent. Pas aan het begin van de jaren tachtig komen beide echtelieden tot rust en begint een echt en harmonieus huwelijksleven, dat volledig in het teken van het herwonnen geloof zal staan.

In 1993 sterft koning Boudewijn. Albert is niet alleen zijn beste vriend en vertrouweling kwijt, hij moet dan als late vijftiger aan de belangrijkste taak van zijn leven beginnen. Het plan is om het land vijftien jaar te dienen en in 2008 de kroon door te geven aan Filip, maar politici vragen Albert uitdrukkelijk om nog even aan te blijven.

Pas midden 2013 doet Albert troonsafstand. Albert en Paola kunnen eindelijk met pensioen. Wat een mooie, afsluitende periode had moeten zijn, wordt evenwel een onstuimige rit door de juridische kruistocht van Delphine Boël.

I.

Prins Albert van België (1934-1959)

PRINS ALBERT WORDT GEBOREN OP 6 JUNI 1934. HIJ GROEIT OP in de schaduw van zijn oudere broer Boudewijn. Dat is ook de plek die de prins tot het overlijden van Boudewijn in 1993 verkiest. Het is geen geheim dat beide broers het erg goed met elkaar kunnen vinden en dat Albert zelden een belangrijke beslissing neemt zonder eerst zijn oudere broer te consulteren.

Albert wordt door het personeel op het paleis een beetje als een 'dienaar' van Boudewijn gezien. Hij draagt zelfs diens afdankertjes.

Albert en Boudewijn hebben nog een oudere zus, Josephine Charlotte. Zij werd al in 1927 geboren en beschouwt baby Albert als een levende pop.

De geboorte van Albert zit wel geprangd tussen twee catastrofes: het overlijden van grootvader Albert I op 17 februari 1934 en de dood van mama Astrid in 1935. Het overlijden van Albert I is overigens geen klimongeval. Dat koning Albert I wel eens een scheve schaats durfde te rijden, is nooit een geheim geweest. Koningin Elisabeth was het beu en heeft hem koelbloedig doodgeschoten. 'Dat is de enige en echte waarheid', onthult Henri De Coninck decennia later. De man kreeg het verhaal te horen van een kroongetuige. 'Samen met de man die het me vertelde, heb ik gevochten tijdens de oorlog van '14-'18. Omdat zijn leger-

pensioen te klein was, ging hij samen met mij werken in een papierfabriek. Daar zijn we pas echt vrienden geworden. Vervolgens ging hij in dienst bij het koninklijk paleis. Hij was erbij toen koningin Elisabeth haar man neerknalde, maar had jarenlang zwijgplicht. Op zijn sterfbed deed hij me uiteindelijk alles uit de doeken. Ik was er helemaal ondersteboven van.'

Opvallend is dat de regering-De Broqueville II met geen woord rept over de geboorte van de nieuwe prins. In de verslagen van de ministerraad van die periode staat de geboorte van Albert niet eens vermeld. Evenmin wordt voorgesteld om gelukwensen te sturen naar de ouders. In de kranten wordt uiteraard wel aandacht besteed aan het nieuwe prinsje. Koningin Astrid, de moeder van Albert, is bijzonder populair en ook papa Leopold III kan een deel van de populariteit van zijn overleden vader Albert op zich laten neerdalen. In *De Poperinghenaar*, een West-Vlaamse krant, lezen de burgers op 10 juni dat het nieuwe prinsje, dat een gewicht heeft van 3,3 kilo, 'den naam krijgt van Albert Félix Humbert Théodore Christian Eugeen Marie en den titel zal voeren van prins van Luik'. Door een dergelijke dynastieke titel wordt de band met België versterkt. Decennia later zal prins Laurent tevergeefs smeken om ook deze titel te mogen voeren.

Eind juni al wordt Albert gedoopt. 'De plechtigheid van het ter doopvont dragen van onzen jongen prins Albert van Luik geschiedde donderdag in de kerk van St Jaak-op-Koudenberg', schrijft *De Halle*. De tweede voornaam van Albert is Felix (of Félix) en verwijst naar zijn peter. Alberts peetouders zijn immers prins Felix van Bourbon-Parma en koningin Elisabeth. Felix was de prins-gemaal van groothertogin Charlotte van Luxemburg en de vader van groothertog Jan. Het toont nog maar eens de sterke verwevenheid van de Europese koningshuizen aan.